

De maatschappelijke positionering van de geestelijk verzorger

Een dynamisch spel tussen
aansluiten & eigen(aardig)heid

Hanneke Muthert j.k.muthert@rug.nl
Illustraties Anne Stalinski

1

Inhoud

Doel
Thematiek verkennen om een stap verder te geraken

Focus
Wat gebeurt er (zo)al en wat gebeurt er ook nog niet voldoende

Middel
Inhoudelijke bijdragen -praktijken en theorie- & uitwisseling

2

Zin is in! zinzoecker types

artistiek
 spiritueel
 praktisch
 rationeel
 moreel
 emotioneel

Beeld Rosa Sniijders

3

Kort: wat gebeurt er al? En wat mist er?

Geestelijk verzorgers doen mee

- in de Kenniswerkplaats (regionaal, thematisch, overkoepelend)
- in tal van individuele initiatieven

?

Borging & implementatie
Herkenbaarheid

4

Micro, meso en macro?

TGV 115, 44-50, sept 2024 Muthert & Fortuin
Reflectie op de maatschappelijke rol van geestelijk verzorgers

Een gezamenlijke lijn of strategie ontbreekt, ook in Beroepsstandaard

😊
Vrijheid!

☹️

- 1) Herkenbaar profiel ontbreekt voor buitenwereld
→ *Geen vanzelfsprekende partner bij maatschappelijke vraagstukken (uitvoerend)*
- 2) Intern geen overzicht over goede praktijken en opbrengsten
→ *Kennisdeling en schaalvergroting ontbreekt (gemeenschappelijk)*

5

Intermezzo: 'eigen' vs 'gemeenschappelijk'

Waarom komen gvers zo moeizaam tot een gezamenlijk profiel?

- ❖ Adagium: 'Wees uw unieke zelf' Vertoog met valkuilen als:
Verbijzondering > ambachtelijke vaardigheden
Los staan > samenwerken
Onvoldoende zicht op eigen lichamelijke verdeeldheid
- ❖ Marginale groep met professionele bestaanszorgen
- ❖ Grote voorliefde voor het individuele gesprek / eigen activiteiten

6

Micro, meso en macro? TGV 115, 44-50, sept 2024 Muthert & Fortuin

Reflectie op de maatschappelijke rol van geestelijk verzorgers

Voorjaarssymposium vgvz

1. Maatschappelijk context: veel soorten *bestaansonzekerheid*
2. GV: *bestaansbevestiging* belangrijk thema
3. *Micro volstaat niet*
4. *Symposium*: zes voorbeeldpraktijken/onderzoek nader bekeken

- veel *wensdenken* op meso- en macroniveau
- *vormgeving* sterk persoons en contextafhankelijk
- *randvoorwaarden* uitdagend

7

Intermezzo II armoede & laaggeletterdheid

KWP Leernetwerk 2021-2023

Subsidie voor iedereen

Gvers en doelgroepen vinden elkaar niet

Kernvraag: Hoe sluit je wel aan?

Groep ervaringsdeskundigen, professionals en onderzoekers actief in voormalig veenkolonien Groningen/Drenthe.

Samen leren: thema en elkaars praktijken verkennen → *gedeeld startpunt*

Samen werken: *praktijken oefenen, oefenen, oefenen* → *blijf leren*

8

9

Lessons learned

1. Beweeg naar de doelgroep toe
2. Doe de dingen samen
3. Plan acties *stap voor stap*
4. Blijf trouw en geduldig
5. Spreek duidelijke taal
6. Setting doet ertoe
7. Ambivalentie is oké
8. *Laat de ander in control*
9. Niet iedereen wil in gesprek
10. Zoek naar wat mogelijk is

10

Aanbevelingen

In concrete praktijken

1. Sluit aan
2. Werk samen
3. Breng je eigen aandeel in

Op groepsniveau (werkvelden/ regiobijeenkomsten SCL/ beleid VGVZ)

- Deel Beschrijf goede voorbeelden (kennisbank!) en valkuilen
- Evalueer Analyseer (ook i.s.m. onderzoeksagenda)
- Bezin Maatschappelijke thema's en doelgroepen: wel/niet in beeld?
- Kies Taken verdelen? Keuzes maken voor specifieke groepen? Draagvlak!

Op beleidsniveau strategie: aansluiten ten dienste van ... & eigenstandig: toegevoegde waarde

11

Ter inspiratie

KWP over samen leren en samen werken:

<https://www.kenniswerkplaatszingeving.nl/>

📄 Leernetwerken 16 stuks waaronder publicaties leernetwerk armoede en laaggeletterdheid

📄 Brancheprojecten 7 stuks

📄 Zinvol implementeren

📄 ... binnenkort: Een reisgids voor geestelijk verzorgers, 5 wegwijzers voor meer zingeving in welzijnswerk, Hogeschool Windesheim

<https://kennispleinzingeving.nl/>

Muthert, H., & Fortuin, N. (2024). Micro, meso en macro? Reflectie op de maatschappelijke rol van geestelijk verzorgers. *Tijdschrift Geestelijke Verzorging*, 27(115), 44-50.

Paul Verhaeghe: *Onbehegen, De Bezige Bij (2023) & Interne vreemden, Lemniscaat (2022)*

12

Tenslotte

Wat is er volgens jou nodig om een breed gedragen maatschappelijke positionering van geestelijke verzorging te realiseren, zowel binnen de beroepsgroep als daarbuiten?

Waar zie je aanknopingspunten?

Welke belemmeringen moeten we aanpakken?

Welke metaforen ondersteunen een overkoepelende strategie?

● Hanneke Muthert J.K.Muthert@rug.nl

● s.v.p. illustraties niet zonder bronvermelding (kunstenaar + leernetwerk armoede en laaggeletterdheid) overnemen